

"Gurur zaafdan gelir, dalâlete gider. Gurur dahilde ilhaddır; harice, küffarın efkârına karşı salâbettir." İzah eder misiniz?

"Gurur Zaafdan Gelir, Dalâlete Gider. Gurur Dahilde İlhaddır; Harice, Küffarın efkârına Karşı Salâbettir."(1)

"Gurur zaafdan gelir, dalâlete gider." Evet, zaaf gururun madenidir. Zayıf ve güçsüz bir adam, bu zayıflığını ve güçsüzlüğünü gurur perdesi ile örtmeye çalışır. Kuvvetli ve güçlü bir adam ise, gurur perdesine muhtaç değildir. Yani kim gurur ve kibre tenezzül ediyor ise, o kimse gayet zavallı ve çelimsiz biri demektir ki, bu noksanlıklarını gurur ile örtmeye çalışıyor demektir. Mezarlıktan geçen birisi nasıl korku yüzünden ıslak çalıyor ise, gayet zayıf ve zavallı bir adam da korkusu ve zaafı yüzünden gurur türküsüne asılıyor yani.

"Gurur dahilde ilhaddır; harice, küffarın efkârına karşı salâbettir." Müminin mümin kardeşine gurur ve kibir yapması ilhaddır, yani yoldan çıkmaktır ve caiz değildir. Lakin İslam'ın izzetini harice karşı göstermek için vakar anlamında gösterilen **gurur salabettir**, yani sağlam duruştur ve caizdir, hatta sevaptır. **Çünkü kendi namına değil İslam adına o duruşu sergiliyor.**

Bu konuyla ilgili Asr-ı saadet'ten güzel bir hikmet tablosu:

Resûl-i Ekrem'in elinde bir kılıç vardı. Üzerinde, **"Korkaklıkta ar, ilerlemekte şeref ve itibar var! İnsan korkaklıkla kaderden kurtulamaz!"** meâlindeki beyit yazılı idi.

"Bu kılıcı benden kim alır?" diye sordu.

Birçok sahabe birden atıldı. **"Ben, ben yâ Resûlallah!"** diyerek ellerini uzattılar.

Bu sefer Peygamberimiz (asm), **"Bunu, hakkını vermek üzere kim alır?"** diye sordu.

Yine hararetle isteyenler çıktı. Aralarında Hz. Ebû Bekir, Hz. Ömer ve Hz. Zübeyr b. Avvam da vardı. Hz. Resûlullah (asm) vermek istemedi.

Bu sırada korkusuz, gözünü daldan budaktan sakınmayan biri ortaya atıldı.

Ebû Dücâne'ydi bu! Hz. Resûlullah'a, **"Nedir onun hakkı yâ Resûlallah?"** diye sordu.

Resûl-i Ekrem, **"Hakkı, eğilip bükülünceye kadar onu düşmana sal-lamandır!"** buyurdu.

Bunun üzerine Ebû Dücâne, **"Yâ Resûlallah! Ben onu, hakkını yerine getirmek üzere alıyorum!"** dedi ve Hz. Resûlullah (asm)'tan kılıcı teslim aldı.

Ebû Dücâne, elinde Resûl-i Ekrem (asm)'in şartlı teslim ettiği kılıcı, başında ise kırmızı sarığı olduğu halde müşriklere doğru çalimli çalimli yürümeye başladı. Bunun üzerine Fahr-i Âlem Efendimiz (asm), ashabına şu ölçüyü ders verdi:

"Bu öyle bir yürüyüştür ki Allah onu, şu yerin (harp halinin) dışında hiçbir zaman sevmez!"(2)

Dipnotlar:

(1) bk. *Asar-ı Bediyye, Lemeat, s.635.*

(2) bk. *İbn Hişam, Sîre, III/71.*